

HELLENIC REPUBLIC
General Secretariat for
Media & Communication

Προσφυγική Κρίση Fact sheet

www.media.gov.gr

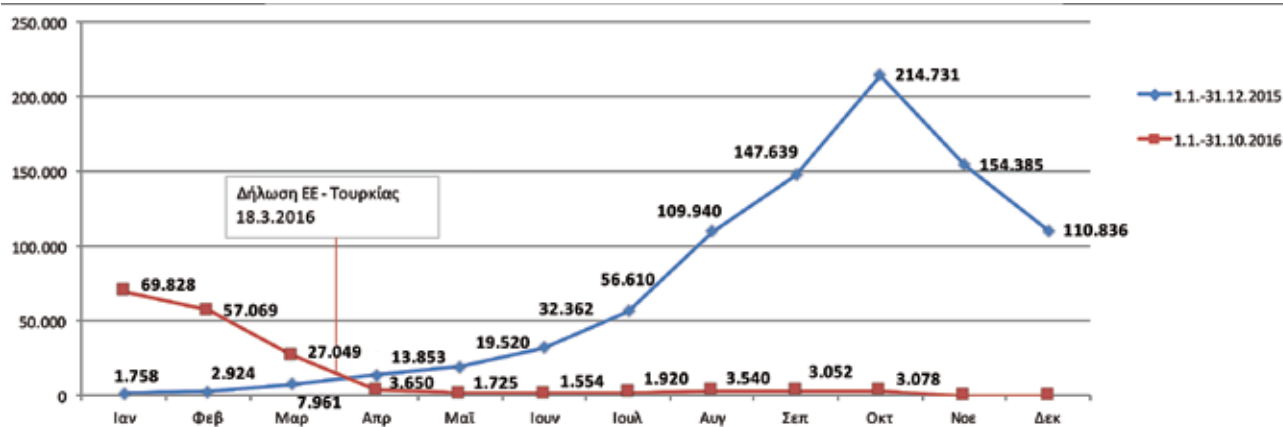
Ιανουάριος 2017

ΕΛΛΑΔΑ: Η ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗ & ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

ΑΦΙΞΕΙΣ

- **172.465** αφίξεις στα ελληνικά νησιά (1.1.2016 - 31.10.2016)
- **872.519** αφίξεις στα ελληνικά νησιά το 2015
- **2.810** αφίξεις μέσω χερσαίων συνόρων (1.1.2016 - 31.10.2016)
- **3.713** αφίξεις μέσω χερσαίων συνόρων το 2015
- **20.164** αφίξεις μετά τη Δήλωση ΕΕ-Τουρκίας (Απρίλιος – Οκτώβριος 2016) – (18.519 από θαλάσσια σύνορα και 1.645 από χερσαία σύνορα)

Αφίξεις από τη θάλασσα ανά μήνα (2015-2016)

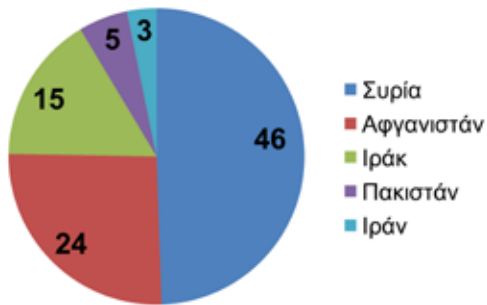
ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΔΙΑΣΩΣΗ – ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ ΔΙΑΚΙΝΗΤΩΝ

- **49.792** διασώσεις στη θάλασσα (1.1.2016 - 21.11.2016)
- **108** άνθρωποι έχουν χάσει τη ζωή τους στη θάλασσα και **10** αγνοούνται (1.1.2016 - 21.11.2016)
- **272** άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους στη θάλασσα και **152** ήταν αγνοούμενοι, το 2015
- **765** συλλήψεις διακινητών (1.1.2016 - 31.10.2016)

ΠΡΟΦΙΛ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ

- **46%** των ατόμων που εισήλθαν στην Ελλάδα, από χερσαία και θαλάσσια σύνορα, προέρχονται από Συρία, **24%** από Αφγανιστάν, **15%** από Ιράκ, **5%** από Πακιστάν, **3%** από Ιράν (1.1.2016 – 31.10.2016)
- **64%** των εισερχομένων είναι άνδρες και **36%** είναι γυναίκες (1.1.2016 – 31.10.2016)
- **24,5%** των εισερχομένων **ανδρών** και **31,9%** των εισερχομένων **γυναικών** είναι **κάτω των 18 ετών**

Εθνικότητες εισερχομένων στην Ελλάδα (1.1.2016-31.10.2016)

ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- **62.681** παραμένουν προσωρινά στην Ελλάδα στα νησιά και στην ενδοχώρα (12.12.2016)
- **71.780** θέσεις φιλοξενίας είναι η ονομαστική χωρητικότητα των οργανωμένων δομών και χώρων φιλοξενίας (12.12.2016)

Πηγές: Συντονιστικό Όργανο Διαχείρισης Προσφυγικής Κρίσης, Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

ΔΟΜΕΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ

Οι ελληνικές αρχές διαχειρίστηκαν τις πρωτοφανείς προσφυγικές ροές στη χώρα δημιουργώντας το συντομότερο δυνατό δομές φιλοξενίας και καταργώντας τους χώρους, όπου πρόσφυγες και μετανάστες έβρισκαν πρόχειρο κατάλυμα. Μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα μεταφέρθηκαν άτομα από πλατείες και πάρκα σε οργανωμένες δομές, ενώ εκκενώθηκαν με επιτυχία και χωρίς άσκηση βίας οι αυτοσχέδιοι και ακατάλληλοι καταυλισμοί που είχαν δημιουργηθεί στα βόρεια σύνορα της χώρας, στην ευρύτερη περιοχή της Ειδομένης, όπου παρέμεναν σε μη αποδεκτές συνθήκες περίπου 10.000 άτομα.

Εκτός από τις κρατικές δομές φιλοξενίας, οι οποίες σταδιακά αναβαθμίζονται, στα νησιά και την ενδοχώρα, λειτουργούν επίσης χώροι φιλοξενίας της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες καθώς και άλλων ΜΚΟ (διαμερίσματα, ξενοδοχεία, φιλοξενία σε οικογένειες, χώροι φιλοξενίας – μετεγκατάστασης).

Πηγή: Συντονιστικό Όργανο Διαχείρισης Προσφυγικής Κρίσης

Δομή Φιλοξενίας, πρώην "Στρατόπεδο Ευθυμίου" στο Κουτσόχερο Λάρισας (Νοέμβριος 2016). Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Ξενώνες για ασυνόδευτα παιδιά

Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για τα **ασυνόδευτα παιδιά**, τα οποία αποτελούν το πιο ευάλωτο τμήμα των προσφυγικών/μεταναστευτικών ροών που εισέρχονται στην Ελλάδα:

- δημιουργήθηκαν **ασφαλείς ζώνες** (safe zones) μέσα σε κέντρα φιλοξενίας
- λειτουργούν σε όλη την Ελλάδα **47 ξενώνες φιλοξενίας**, συνολικά **1.191 θέσεων**
- η δημιουργία ξενώνων συνεχίζεται με εντατικούς ρυθμούς και αναμένεται να διατεθούν ακόμη **130 θέσεις** σε **Αθήνα** και **Θεσσαλονίκη**, καθώς **εκκρεμούν** ακόμη **1.199 αιτήματα** για φιλοξενία.

Στους ξενώνες, οι οποίοι είναι **μικρές δομές**, απασχολείται κατά κανόνα ένας κοινωνικός λειτουργός ανά 15 παιδιά και ένας ψυχολόγος ανά 30 παιδιά, ενώ παρέχονται υπηρεσίες νομικής εκπροσώπησης, εκπαιδευτικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες καθώς και προσωπικό φροντίδας και φύλαξης σε 24ωρη βάση.

Οι **ξενώνες** λειτουργούν υπό τη γενική εποπτεία του Ελληνικού Κράτους. Επτά από αυτούς υπάγονται άμεσα στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης και οι υπόλοιποι λειτουργούν με την **ευθύνη ΜΚΟ**. Η **χρηματοδότηση** προέρχεται κυρίως από την **Ευρωπαϊκή Ένωση** αλλά και από Διεθνείς Οργανισμούς (**Υπατη Αρμοστεία ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, UNICEF**).

Τα παιδιά παραμένουν στους ξενώνες μέχρι να μετεγκατασταθούν ή να επανενωθούν με μέλη των οικογενειών τους σε άλλες χώρες της ΕΕ, ενώ για κάποια άλλα ακολουθεί η αποκατάσταση και ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία.

Πηγή: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΥΓΕΙΑ

Πρόγραμμα εμβολιασμού για τα παιδιά προσφύγων και μεταναστών

- Το **Υπουργείο Υγείας**, από κοινού με το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής, εκπονεί και συντονίζει **εμβολιαστικό πρόγραμμα σε παιδιά** που διαμένουν σε Κέντρα Φιλοξενίας προσφύγων/μεταναστών και άλλους χώρους φιλοξενίας.
- Το πρόγραμμα υλοποιείται σε **συνεργασία με Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις** στη βάση των αποφάσεων της **Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών** και με προσήλωση στον στόχο της προστασίας του δικαιώματος στην εκπαίδευση και του δικαιώματος στην υγεία όλων των παιδιών που ζουν στη χώρα μας.
- Ο **εμβολιασμός** των παιδιών αποτελεί **απαραίτητη προϋπόθεση** για την **ένταξη των Κέντρων Φιλοξενίας** στο **πρόγραμμα εκπαίδευσης** του Υπουργείου Παιδείας που εφαρμόζεται στα σχολεία της χώρας.

- Το **Νοέμβριο 2016** ολοκληρώθηκε ο **πρώτος κύκλος εμβολιασμών** με τη στήριξη της UNICEF, η οποία έχει δωρίσει στο Υπουργείο Υγείας 62.000 εμβόλια για τα παιδιά προσφύγων και μεταναστών.

Άλλα προγράμματα για την υγειονομική φροντίδα/ περίθαλψη των προσφύγων

- Κέντρο Ελέγχου & Πρόληψης Νοσημάτων (**ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ**)
 1. **Σύστημα** συνδρομικής / **επιδημιολογικής επιτήρησης** σε σημεία φροντίδας υγείας προσφύγων και μεταναστών.
 2. Οδηγίες για την **αντιμετώπιση κρουσμάτων** στα Κέντρα Φιλοξενίας προσφύγων/ μεταναστών.
 3. Δράσεις - **Ενημερωτικές εκστρατείες ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ**
- Στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου υλοποιείται πρόγραμμα χρηματοδότησης ύψους 3,2 εκ. ευρώ μέσω του Έκτακτου Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας της DG HOME, για την **ενίσχυση του δημοσίου συστήματος υγείας** (Νοσοκομεία, ΠΕΔΥ, ΕΚΑΒ) με προσωπικό ποικίλων ειδικοτήτων.
- **Διακήρυξη** για την υποστήριξη της **κατάλληλης βρεφικής και παιδικής διατροφής των παιδιών** προσφύγων και μεταναστών- σε συνεργασία με τη UNICEF, 10/11/2016.

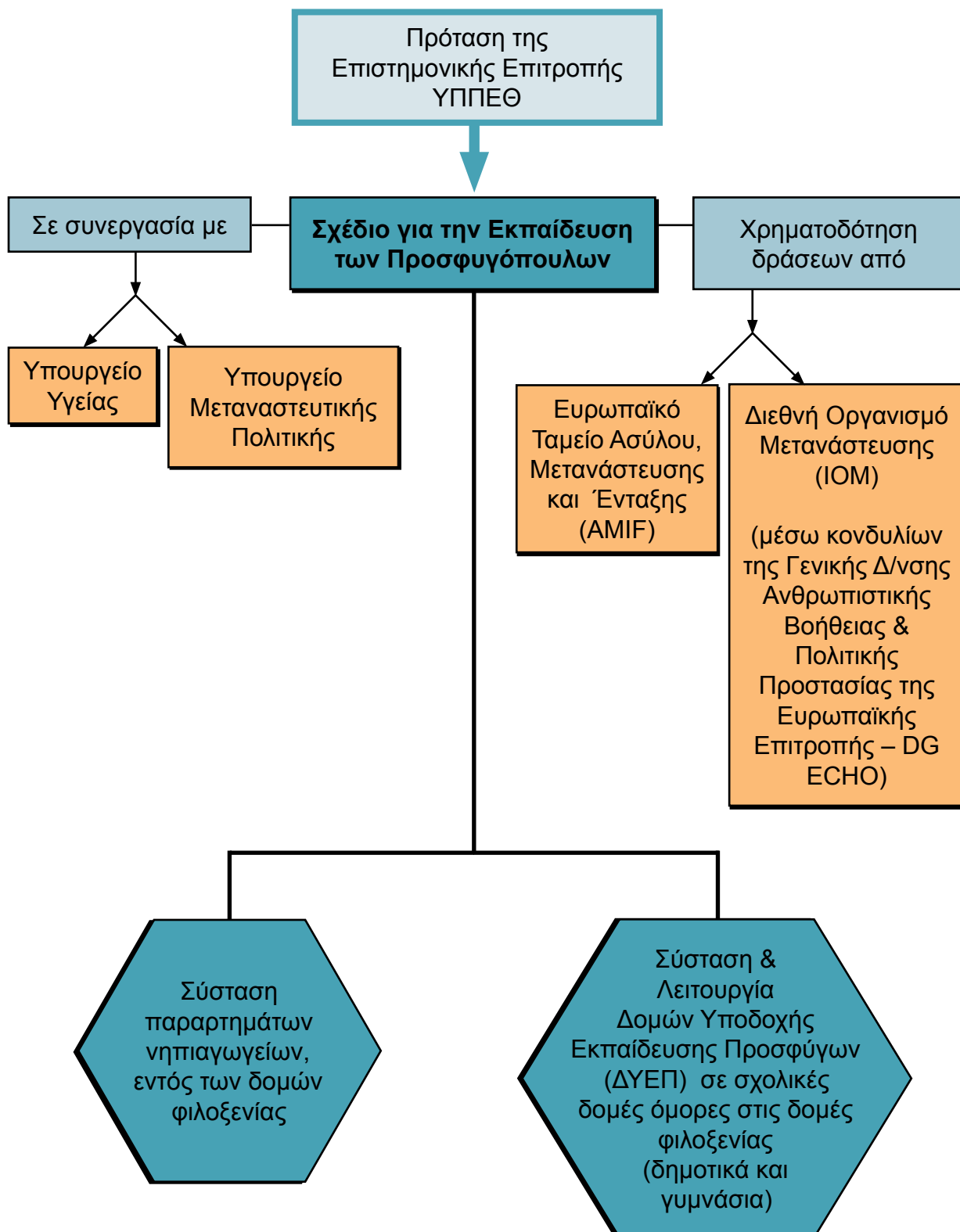
Πηγές: Υπουργείο Υγείας- Γ.Γ. Δημόσιας Υγείας, ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ

Αμυδαλέζα, Χώρος Ιατρείου για τους Πρόσφυγες και Μετανάστες (Σεπτέμβριος 2016). Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι ο αριθμός των προσφύγων εντός των Κέντρων Φιλοξενίας, καθώς και ο αριθμός και η τοποθεσία των κέντρων δεν είναι σταθερός, η **Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής**, υπεύθυνη για την ένταξη, σε συνεργασία με το **Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων**, κατάρτισε ένα ευέλικτο σχέδιο δράσης για την εκπαίδευση των παιδιών των προσφύγων.

Στόχοι του προγράμματος εκπαίδευσης για τα προσφυγόπουλα:

Πηγή: Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

- **Διασφάλιση του δικαιώματος στην εκπαίδευση** που συνιστά βασικό ανθρώπινο δικαίωμα **κάθε παιδιού**, των αιτούντων άσυλο συμπεριλαμβανομένων, σύμφωνα και με το ευρωπαϊκό και το εθνικό δίκαιο.
- **Διευκόλυνση της πρόσβασης στην εκπαίδευση όλων των ανηλίκων** που διαβιούν σε **δομές φιλοξενίας** της χώρας που αποτελεί βασικό καθήκον, υποχρέωση, αλλά και πολιτική απόφαση της ελληνικής πολιτείας.
- **Διασφάλιση της ψυχολογικής υποστήριξης** και της **ένταξης** των **προσφυγόπουλων** στο **δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα** μετά από μια μεταβατική περίοδο προετοιμασίας.
- **Παροχή εκπαίδευσης** στην προοπτική της **ένταξης** των ανηλίκων είτε στο **ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα** (2017-2018) είτε την ένταξή τους στο εκπαιδευτικό σύστημα άλλης ευρωπαϊκής χώρας σε περίπτωση μετεγκατάστασής τους.
- **Οργάνωση Προγράμματος εκπαίδευσης** ανά ηλικιακές ομάδες: α) λειτουργία νηπιαγωγείων για τα παιδιά 4-5 ετών εντός των Κέντρων Φιλοξενίας, έτσι ώστε τα παιδιά να βρίσκονται κοντά στους γονείς τους, β) ένταξη των παιδιών 6-12 ετών σε Δομές Υποδοχής Εκπαίδευσης Προσφύγων (ΔΥΕΠ) των γειτονικών Δημοσίων Δημοτικών Σχολείων, γ) ένταξη των παιδιών 13-15 ετών σε ΔΥΕΠ των γειτονικών Δημοσίων Γυμνασίων Σχολείων, δ) παρακολούθηση μαθημάτων στις πρωινές τάξεις των δημοσίων σχολείων και ένταξη σε τάξεις υποδοχής ή μεσημεριανές ΔΥΕΠ για τα παιδιά όλων των ηλικιών που διαμένουν εκτός των κέντρων φιλοξενίας προσφύγων, ενοικιαζόμενα διαμερίσματα ή ξενοδοχεία.

- Παροχή **προγραμμάτων εκμάθησης μητρικών γλωσσών** των παιδιών, διοργάνωση αθλητικών και καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων και προγραμμάτων δημιουργικής απασχόλησης και άτυπης μορφής εκπαίδευσης, σε συνεργασία και με τις ΜΚΟ.

Υλοποίηση/πορεία Σχεδίου για εκπαίδευση προσφυγόπουλων:

- Μέχρι σήμερα περισσότερα από **70 τμήματα δημοτικού και γυμνασίου** έχουν λειτουργήσει σε 35 Σχολικές Μονάδες όμορες 11 Κέντρων Φιλοξενίας προσφύγων.
- Σε εβδομαδιαία βάση και πάντα με βάση την **εμβολιαστική κάλυψη** των Κέντρων Φιλοξενίας ανοίγουν νέες ΔΥΕΠ σε σχολικές μονάδες σε όλη την Ελλάδα.

Πηγή στοιχείων: Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΥΛΟΥ

Από τον **Ιούνιο του 2016 και μετά**, η Ελλάδα τοποθετείται στην τέταρτη θέση σε αριθμό πλήρων καταγραφών **αιτήσεων ασύλου στην ΕΕ**, ενώ κατά το α' τρίμηνο του 2016 ο αριθμός των αιτήσεων ασύλου παρουσίασε αύξηση 132%. Συγκεκριμένα τα στοιχεία για τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας προς την Υπηρεσία Ασύλου είναι τα εξής:

- **36.750 αιτήσεις** από 1.1.2016 έως 31.10.2016
- **13.197 αιτήσεις το 2015**
- **1.501** έλαβαν **έγκριση για προσφυγικό καθεστώς**, **213** για **επικουρική προστασία**, ενώ **5.263** αιτήσεις **απορρίφθηκαν**, σε **Α' βαθμό**, από 1.1.2016 έως 31.10.2016
- **133** έλαβαν **έγκριση για προσφυγικό καθεστώς**, **5** για **επικουρική προστασία**, ενώ **686** προσφυγές **απορρίφθηκαν**, σε **Β' βαθμό** επί συνόλου 5.968 προσφύγων, από 1.1.2016 έως 31.10.2016

Δομή της Υπηρεσίας Ασύλου

- στελεχώνεται από **451 υπαλλήλους** (πρόσληψη ακόμη 201 υπαλλήλων μέχρι το τέλος του έτους)
- σε λειτουργία βρίσκονται **(7) Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου** και **(9) Αυτοτελή Κλιμάκια**
- **μετά τη Δήλωση ΕΕ-Τουρκίας**, έχουν διατεθεί στην Υπηρεσία Ασύλου για ορισμένο χρονικό διάστημα, **20** υπάλληλοι της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο, **69** **εμπειρογνώμονες** και **83** **διερμηνείς** από τα κράτη – μέλη της ΕΕ (στοιχεία έως 27.9.2016)
- από την πλευρά της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες έχουν διατεθεί 57 υπάλληλοι προκειμένου να συνδράμουν την Υπηρεσία Ασύλου στο έργο της

Χρειάζεται όμως να διατεθεί από τα κράτη-μέλη της ΕΕ επιπλέον προσωπικό - όπως προβλέπεται στη Δήλωση ΕΕ-Τουρκίας - και ιδίως εξειδικευμένα στελέχη, προκειμένου να επισπευσθεί η καταγραφή και η επεξεργασία του μεγάλου αριθμού των αιτήσεων ασύλου.

Η εξέταση των αιτημάτων ασύλου:

- γίνεται σε **εξατομικευμένη βάση** και σύμφωνα με το **δίκαιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων**
- προβλέπεται η **παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής** για την εξέταση των αιτήσεων σε Β' βαθμό
- αποφασίστηκε η **λειτουργία 12 Ανεξαρτήτων Επιτροπών Προσφυγών** για την επιτάχυνση της διαδικασίας σε Β' βαθμό, με σύνθεση βάσει προτύπων άλλων ευρωπαϊκών χωρών (Γαλλία, Γερμανία, Σουηδία)

Ελληνικό, Κέντρο Προ-καταγραφής Προσφύγων και Μεταναστών (Ιούνιος 2016). Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Προ-καταγραφή (9.6.2016-30.7.2016)

Η **προ-καταγραφή** πραγματοποιήθηκε σε **δομές φιλοξενίας** στην **ενδοχώρα** από την **ελληνική Υπηρεσία Ασύλου**, με την υποστήριξη της **Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες** καθώς και της **Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO)** από **9.6.2016** έως **30.7.2016** και αφορούσε όσους επιθυμούσαν:

- να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας στην Ελλάδα
- να ενταχθούν στο πρόγραμμα μετεγκατάστασης
- να συνενωθούν με μέλη της οικογένειάς τους στο πλαίσιο του Κανονισμού Δουβλίνου
- να επιστρέψουν στις χώρες καταγωγής τους.
- **27.592 άτομα προ-καταγράφηκαν** κατά τη διαδικασία αυτή, ενώ δόθηκε έμφαση στην προτεραιοποίηση των ευάλωτων και ευπαθών περιπτώσεων, εντοπίζοντας **1.225 ασυνόδευτα παιδιά**.
- Σε όσους προ-καταγράφηκαν χορηγήθηκε **κάρτα αιτούντος άσυλο**, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να διαμένουν νόμιμα στη χώρα και να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και εκπαίδευσης μέχρις ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία υποβολής του αιτήματός τους.

Η **πλήρης καταγραφή** και επεξεργασία των αιτήσεων βρίσκεται σε εξέλιξη και **αναμένεται να ολοκληρωθεί την άνοιξη του 2017**.

Πρόγραμμα μετεγκατάστασης

Η **πρώτη μετεγκατάσταση** αιτούντων άσυλο από την Ελλάδα πραγματοποιήθηκε στις **4 Νοεμβρίου 2015**, στο πλαίσιο του Προγράμματος Μετεγκατάστασης της ΕΕ που προέβλεπε τη μεταφορά προσφύγων από ένα κράτος μέλος της ΕΕ σε άλλο, με σκοπό την ανακούφιση των κρατών μελών που δέχονται μεγάλες προσφυγικές ροές.

Από τότε:

- **5.843** έχουν ήδη μετεγκατασταθεί σε χώρες της ΕΕ, μέχρι τις 27 Νοεμβρίου 2016,
- **18.448** άτομα έχουν ενταχθεί με αίτησή τους στο πρόγραμμα.
- **66.000** άτομα προβλέπεται να μετεγκατασταθούν από την Ελλάδα σε άλλα κράτη - μέλη τη **διετία 2016 - 2017** σύμφωνα με τις αποφάσεις της ΕΕ
- **12.476** είναι οι προσφερόμενες θέσεις από τα κράτη – μέλη της ΕΕ, μέχρι τις 27 Νοεμβρίου 2016

Το **Πρόγραμμα Μετεγκατάστασης** βασίζεται στις **αρχές της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών** μεταξύ των κρατών – μελών, όμως τα συστήματα μετεγκατάστασης δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί κατά τρόπο ικανοποιητικό από όλα τα κράτη - μέλη. Θα πρέπει επομένως να αντιμετωπιστούν οι παρακάτω δυσχέρειες, όπως:

- ο ανεπαρκής αριθμός προσφερόμενων θέσεων από τα κράτη-μέλη,
- οι μη βάσιμα αιτιολογημένες απορρίψεις αιτημάτων,
- ο χαμηλός αριθμός αποδοχών των αιτημάτων ασυνόδευτων ανηλίκων.

Πηγή: Ελληνική Υπηρεσία Ασύλου

«Η Ευρωπαϊκή Ένωση, επιτέλους, πρέπει να καταλάβει ότι έχει ευθύνη να μοιράσει τα βάρη και την ευθύνη. Και η διαδικασία της μετεγκατάστασης να γίνει πραγματικότητα. Εάν από την πλευρά μας, ως Ευρώπη, δεν τηρήσουμε τις δεσμεύσεις μας, αν δεν υλοποιήσουμε μια δύσκολη συμφωνία, τότε θα βρεθούμε ξανά μπροστά σε μεγάλα αδιέξοδα».

(Δήλωση του Έλληνα πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα, Σύνοδος Κορυφής για τη Μετανάστευση κατά μήκος της Βαλκανικής οδού, 24.9.2016)

Η ΕΛΛΑΔΑ ΕΚΠΛΗΡΩΝΕΙ ΤΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ

Η Ελλάδα ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της, κυρίως όσες προκύπτουν από τη Δήλωση ΕΕ-Τουρκίας της 18ης Μαρτίου, έχοντας υιοθετήσει το απαραίτητο νομοθετικό πλαίσιο, σεβόμενη πάντα το σχετικό διεθνές και ευρωπαϊκό δίκαιο, ιδίως δε τα κείμενα που αναφέρονται στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Συγκεκριμένα, η **Ελλάδα** έχει ανταποκριθεί ως εξής:

- **δημιούργησε**, σε αρκετά σύντομο χρονικό διάστημα, τις **απαραίτητες δομές φιλοξενίας** με **κατάργηση των αυτοσχέδιων χώρων διαμονής** και προχωρά σε **αναβάθμιση των κρατικών δομών** για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης
- **ολοκλήρωσε τη διαδικασία προ-καταγραφής προσφύγων και μεταναστών σε μόλις δύο μήνες**, δίνοντας έμφαση στη **χαρτογράφηση και προτεραιοποίηση των ευάλωτων και ευπαθών περιπτώσεων**
- **ενίσχυσε την Υπηρεσία Ασύλου** και προχωρά στην **εξέταση των αιτήσεων ασύλου σε εξατομικευμένη βάση και σύμφωνα με το δίκαιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων**
- **προσάρμοσε τη νομοθεσία της** σε ό,τι αφορά τη **δευτεροβάθμια εξέταση των αιτήσεων ασύλου**, αυξάνοντας τον αριθμό των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών και **επιταχύνοντας τις σχετικές διαδικασίες**
- **υλοποιεί προγράμματα για την υγειονομική φροντίδα/ περίθαλψη των προσφύγων και τον εμβολιασμό των παιδιών** που διαμένουν σε κέντρα και άλλους χώρους φιλοξενίας
- **διασφαλίζει το δικαίωμα στην εκπαίδευση των παιδιών των προσφύγων** - πρόσβαση στην εκπαίδευση όλων των ανηλίκων που διαβιούν σε δομές φιλοξενίας
- **μεριμνά για τα ασυνόδευτα παιδιά** μέσα από τη λειτουργία **εξειδικευμένων ξενώνων φιλοξενίας**
- **συνεργάζεται με τρίτες χώρες και αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για το ζήτημα της διαχείρισης των μικτών μεταναστευτικών ροών**

Η Δήλωση ΕΕ-Τουρκίας εφαρμόζεται, μέχρι στιγμής, αρκετά ικανοποιητικά και η Ελλάδα προσβλέπει στη συνέχιση της καλής συνεργασίας όλων των μερών. Παραμένουν όμως σημαντικές προκλήσεις και δυσχέρειες σε ό,τι αφορά την υλοποίηση του προγράμματος μετεγκατάστασης λόγω του ανεπαρκούς αριθμού θέσεων μετεγκατάστασης που έχουν υποδειχθεί από τα ευρωπαϊκά κράτη, ενώ επιτακτική παραμένει η **ανάγκη επιτάχυνσης της διαδικασίας**, ώστε να υλοποιηθεί ο κοινός ευρωπαϊκός στόχος.

Επιπλέον, προκειμένου να επισπευσθεί η καταγραφή και η επεξεργασία του μεγάλου αριθμού των αιτήσεων ασύλου είναι απαραίτητο **να διατεθεί από τα κράτη-μέλη της ΕΕ επιπλέον προσωπικό** και συγκεκριμένα **εξειδικευμένα στελέχη**, όπως προβλέπεται στη Δήλωση ΕΕ-Τουρκίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία:

- **777 αλλοδαποί διαφόρων εθνικοτήτων** έχουν επιστραφεί στην Τουρκία, βάσει της Δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας από 20.3.2016 έως 12.12.2016
- **5.652 αλλοδαποί** έχουν επιστρέψει οικειοθελώς, μέσω του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης στις χώρες καταγωγής τους από 1.1.2016 έως 25.11.2016, με διαδικασία που είναι ανεξάρτητη από τη Δήλωση ΕΕ-Τουρκίας

Πηγή: Υπουργείο Εξωτερικών, Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

«Μαζί με τις ευρωπαϊκές και τις τουρκικές αρχές, εφαρμόζουμε την πολύ δύσκολη αλλά αναγκαία συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας. Μία συμφωνία που έχει οδηγήσει σε δραστική μείωση των ροών και - το σημαντικότερο- των θανάτων στο Αιγαίο Πέλαγος, που έχει αντικαταστήσει την επικίνδυνη διαδρομή του Αιγαίου με μια νόμιμη οδό προς την Ευρώπη»

(Ομιλία του Έλληνα πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα, 71η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, 23.9.2016)

ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΔΟΥΒΛΙΝΟΥ

Το κοινό σύστημα ασύλου οφείλει να εστιάσει στον αναλογικό διαμοιρασμό των αιτούντων άσυλο μεταξύ των κρατών-μελών, στη βάση της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής των βαρών, τόσο ως προς την εξέταση του αιτήματος ασύλου όσο και ως προς την επιστροφή των μη δικαιούχων στις χώρες καταγωγής τους ή τρίτες χώρες.

- Η υποχρεωτική συμμετοχή των κρατών μελών στο μηχανισμό κατανομής (allocation mechanism), έστω και σταδιακά, θα πρέπει να αποτελέσει τμήμα του σχεδίου Κανονισμού Δουβλίνου IV.
- Τυχόν αλλοίωση του υποχρεωτικού μηχανισμού κατανομής, ο οποίος θα πρέπει να αφορά αιτούντες άσυλο και όχι άτομα οι αιτήσεις των οποίων έχουν κριθεί ως παραδεκτές, θα επιδεινώνει την κατάσταση για κράτη-μέλη όπως η Ελλάδα και η Ιταλία.
- Όσον αφορά την προοπτική επαναφοράς των επιστροφών βάσει Δουβλίνου, θα πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν ότι η Ελλάδα εξακολουθεί να βρίσκεται υπό μεταναστευτική πίεση και ότι η αρχή της αλληλεγγύης δεν έχει λειτουργήσει στην πράξη δεδομένου ότι ο μηχανισμός μετεγκατάστασης (relocation mechanism) δεν έχει παραγάγει τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Πηγή: Υπουργείο Εξωτερικών

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ

Η Συνεργασία για τη Μετανάστευση με τρίτες χώρες είναι σημαντική. Στόχος της Ελλάδας είναι πρωτίστως η συνεργασία με την Τουρκία, αλλά επίσης με την Ιορδανία, τον Λίβανο και την Αίγυπτο.

Σε επίπεδο ΕΕ έχουν ήδη συνταχθεί Σύμφωνα συνεργασίας (Compacts) με τον Νίγηρα, τη Νιγηρία, τη Σενεγάλη, το Μαλί και την Αιθιοπία. Περαιτέρω στόχοι:

- Επέκταση των Συμφώνων συνεργασίας και σε ασιατικές χώρες προέλευσης και διέλευσης μεταναστών (Αφγανιστάν, Πακιστάν, Μπαγκλαντές)
- Ενίσχυση συνεργασίας με Αίγυπτο για τον έλεγχο των μεταναστευτικών ροών
- Συνεργασία με τις χώρες του Μαγκρέμπ, στον τομέα των επιστροφών

Παράλληλα, οι πρωτοβουλίες Τριμερών Συνεργασιών Ελλάδας και Κύπρου με Ιορδανία, Λίβανο και Αίγυπτο περιλαμβάνουν σταθερά στην ημερήσια διάταξη των συζητήσεων το ζήτημα της διαχείρισης των μικτών μεταναστευτικών ροών.

Ελληνικές πρωτοβουλίες το 2016

1η Σύνοδος των Μεσογειακών Χωρών της ΕΕ- Διακήρυξη των Αθηνών, 9 Σεπτεμβρίου 2016

Οι ηγέτες των χωρών του ευρωπαϊκού Νότου συμφώνησαν στην ανάγκη μιας συνολικής μεταναστευτικής πολιτικής της ΕΕ, η οποία θα περιλαμβάνει:

- ένα πιο αποτελεσματικό και συγκλίνον ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου με την αναθεώρηση του συστήματος του Δουβλίνου,

- την **ενίσχυση** της **προστασίας** των **εξωτερικών συνόρων** της **ΕΕ**,
- την **επιδίωξη** της **εφαρμογής** της **συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας**, προκειμένου να συνεχιστεί η αποτροπή τραγικών θανάτων και μεταναστευτικών ροών στο Αιγαίο,
- την **καταπολέμηση** της **παράνομης μετανάστευσης** με την ίδρυση ισχυρών πλαισίων για την επανεισδοχή και τις επιστροφές,
- την **ενίσχυση** της **συνεργασίας** στην περιοχή της Μεσογείου καθώς και με τις Αφρικανικές χώρες.

Διάσκεψη της Ρόδου για την Ασφάλεια και τη Σταθερότητα- Ρόδος, 8-9 Σεπτεμβρίου 2016
 Συνάντηση Υπουργών και Υψηλών Αξιωματούχων για την **ασφάλεια** και τη **σταθερότητα** της Ανατολικής Μεσογείου και της ευρύτερης περιοχής με έμφαση μεταξύ άλλων σε πτυχές της τρέχουσας μεταναστευτικής και προσφυγικής κρίσης.

Τετραμερής συνάντηση Αλβανίας, πΓΔΜ, Βουλγαρίας και Ελλάδας – Θεσσαλονίκη, 21-22 Απριλίου 2016

Συνάντηση σε επίπεδο ΥΠΕΞ-ΥΠΕΣ, με σκοπό τη **συντονισμένη αντιμετώπιση των προκλήσεων** που δημιουργεί η τρέχουσα προσφυγική και μεταναστευτική κρίση στην περιοχή.

Τριμερής συνάντηση Ιταλίας, Αλβανίας και Ελλάδας – Αθήνα, 14 Απριλίου 2016

Συνάντηση σε υπηρεσιακό επίπεδο με στόχο τον **καλύτερο συντονισμό** για την **καταπολέμηση** της **παράνομης διακίνησης μεταναστών**, τη συνεργασία ως προς τις επιστροφές μεταναστών στις χώρες προέλευσης, αλλά και την ενίσχυση της Αλβανίας με τεχνογνωσία στον τομέα του ασύλου.

Πηγές: ιστοσελίδα Πρωθυπουργού της Ελλάδας, Υπουργείο Εξωτερικών

Ζάππειο Μέγαρο, κοινές δηλώσεις κατά τη Σύνοδο των ηγετών των Μεσογειακών Χωρών της Ε.Ε. στην Αθήνα (9 Σεπτεμβρίου 2016). Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Εθνικά Προγράμματα

Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME/ AMIF): 294,5 εκ. ευρώ

- Κάλυψη της φιλοξενίας 8.500 αιτούντων άσυλο και ασυνόδευτων ανηλίκων (εντός 2017)
- Ενδυνάμωση της διαδικασίας παροχής ασύλου σύμφωνα με την ευρωπαϊκή πρακτική
- Πολιτικές Ένταξης

Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ/ ISF): 214,7 εκ. ευρώ

- Υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής Εθνικής Ασφάλειας
- Φύλαξη των συνόρων

Τα **Εθνικά Προγράμματα των Ταμείων** έχουν συνολική δημόσια δαπάνη, δηλαδή **κοινωνική και εθνική συμμετοχή, 509,5 εκ. ευρώ** με ορίζοντα υλοποίησης την **περίοδο 2014-2020**.

Στην **Ελλάδα** έχουν αποδοθεί **70 εκ. ευρώ** με τη μορφή **προκαταβολής και ετήσιων δόσεων** των δύο Ταμείων.

Έκτακτη Βοήθεια

Η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή** έχει **προϋπολογίσει** και **αποδίδει σταδιακά** στον κρατικό μηχανισμό της χώρας, μέσα στο 2016, **178 εκ. ευρώ** (από τον Μηχανισμό Έκτακτης Βοήθειας μέσω των TAME και ΤΕΑ).

Πηγή: Ειδική Γραμματεία Συντονισμού και Διαχείρισης Προγραμμάτων Ταμείου Ασύλου, Ένταξης και Μετανάστευσης και Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας και Άλλων Πόρων «ΣΥΔΤΑΜΕΤΕΑΑΠ»

Προσφυγικό-Μεταναστευτικό ζήτημα: Παρόν και μέλλον.

(Σχόλιο του Υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής, Γιάννη Μουζάλα)

Στην Ελλάδα φιλοξενούμε σήμερα περίπου 60.000 πρόσφυγες και μετανάστες, εκ των οποίων οι 12.000 περίπου είναι στα νησιά.

Η σημερινή εικόνα που παρουσιάζει το πεδίο διαμορφώθηκε μετά από τρία «ρεκόρ», όπως συνηθίζω να αναφέρω.

Ρεκόρ πρώτο αποτέλεσε ο τρόπος και ο χρόνος που χρειάστηκε για να εκκενωθεί η περιοχή της Ειδομένης. Χρειάστηκαν μόλις τρεις μήνες από τη στιγμή που οι χώρες του Βίζεγκραντ αποφάσισαν

μονομερώς να κλείσουν τα σύνορά τους, με τις δραματικές συνέπειες, που όλοι γνωρίζουμε. Εκείνη την περίοδο στην Ελλάδα εγκλωβίστηκαν περίπου 60.000 άνθρωποι. Ο αντίστοιχος αριθμός εάν συγκρίνουμε έκταση, πληθυσμό, ΑΕΠ και ανεργία είναι 580.000 στη Γερμανία και 520.000 στη Γαλλία και εάν υπολογίσουμε μόνο έκταση και πληθυσμό είναι 350.000 στη Γερμανία και 320.000 στη Γαλλία. Καταβάλαμε προσπάθεια και καταφέραμε να μεταφερθεί ο εγκλωβισμένος πληθυσμός σε ειδικά διαμορφωμένους καταυλισμούς, με την καθοριστική συμβολή της ελληνικής αστυνομίας και χωρίς να σημειωθεί το παραμικρό επεισόδιο.

Ρεκόρ δεύτερο αποτέλεσε η προκαταγραφή προσφύγων και μεταναστών αιτούντων άσυλο. Σε 55 μέρες (από 6 Ιουνίου ως 30 Ιουλίου) προκατεγράφησαν 27.592 πρόσφυγες. Μέχρι τότε (6 Ιουνίου) είχαν καταγραφεί άλλοι 33.000 με διάφορους τρόπους (skype, Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου κλπ). Αξίζει, δε, να σημειώσουμε ότι, εκτός της προκαταγραφής, το 2016 κατεγράφησαν 264% περισσότερα αιτήματα, σε σχέση με το 2015.

Ρεκόρ τρίτο αποτελεί το γεγονός ότι 9 μήνες μετά το κλείσιμο των συνόρων, τα παιδιά των προσφύγων και μεταναστών πάνε στο σχολείο, με προοπτική τους επόμενους μήνες να πηγαίνουν όσα περισσότερα γίνεται. Παράλληλα προχωράμε στην ίδρυση σχολείων και νηπιαγωγείων εντός των καταυλισμών.

Από εδώ και στο εξής στοχεύουμε στη βελτίωση των συνθηκών φιλοξενίας των ανθρώπων αυτών που βρίσκονται στη χώρα μας. Για να συμβεί όμως αυτό θα πρέπει ο αριθμός των νεοεισερχόμενων να συνεχίζει να είναι χαμηλός, όπως είναι σήμερα, χάρη στην κοινή δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης – Τουρκίας.

Υπενθυμίζουμε σε όσους επιδιώκουν να το ξεχνούν, πως η κοινή δήλωση Ε.Ε.- Τουρκίας είναι αυτή που περιόρισε τις ροές από τις 5.000-6.000-7.000 την ημέρα σε 93. Η Ελλάδα ως μέλος της Ε.Ε. πράττει ό,τι της αναλογεί για την τήρησή της, οφείλουν και οι άλλοι εμπλεκόμενοι να τηρήσουν τις δεσμεύσεις τους.

Διεκδικούμε την Ευρώπη της συνοχής και του Διαφωτισμού

Το 2017 είναι έτος πολλών και σημαντικών προκλήσεων. Αρχικά στοχεύουμε πριν το τέλος του 2016 ο συνολικός αριθμός προσφύγων και μεταναστών να φιλοξενείται σε κατάλληλα διαμορφωμένους οικίσκους, αντί για σκηνές.

Το 2017 επιδιώκουμε οι καταυλισμοί σταδιακά να μειωθούν. Για τον λόγο αυτό, προχωράμε στην δημιουργία 8.500 θέσεων φιλοξενίας αιτούντων άσυλο και ασυνόδευτων ανηλίκων κατόπιν πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος από την αρμόδια ειδική γραμματεία «ΣΥΔΤΑΜΕΤΕΑΑΠ» με εν δυνάμει δικαιούχους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού, Ν.Π.Δ.Δ., διεθνείς οργανισμούς, ΜΚΟ, φιλανθρωπικά ιδρύματα κτλ. και εποπτεύοντα φορέα τη Διεύθυνση Υποδοχής του ΥΜΕΠΟ. Υποστηρίζουμε το πρόγραμμα της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες για επιπλέον 20.000 θέσεις φιλοξενίας.

Αναφορικά με τη συνθήκη του Δουβλίνου, από τις 15 Μαρτίου 2017 θα υπάρχει το δικαίωμα -που θα επανεξετάζεται κάθε φορά- να επιστρέφονται στην Ελλάδα κάποιες κατηγορίες ανθρώπων που πέρασαν στην Ευρώπη από τη χώρα μας από αυτή την ημερομηνία και μετά (15 Μαρτίου 2017 χωρίς αναδρομική ισχύ του μέτρου). Η Ελλάδα σε αυτή την περίπτωση θα αποφασίζει αν θα γίνονται δεκτοί. Βάσει των υφιστάμενων συνθηκών, κατά τις οποίες κράτη-μέλη προσπαθούν να προωθήσουν αποφάσεις για την επιστροφή συνολικά όλων όσων πέρασαν από την Ελλάδα το προηγούμενο διάστημα, η συμφωνία που επετεύχθη για τη συνθήκη του Δουβλίνου είναι η πιο ισορροπημένη προσέγγιση, με γνώμονα το συμφέρον της χώρας.

Η κατευθυνόμενη προπαγάνδα για ύπαρξη δήθεν δευτερογενών ροών από τα βόρεια σύνορα της Ελλάδας προς άλλα κράτη-μέλη είναι προφανώς ανυπόστατη, καθώς αν ευσταθούσε αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα δεν θα είχαμε πρόσφυγες και μετανάστες. Εμείς –σε κάθε περίπτωση- για την αποτροπή τέτοιων φαινομένων από τον Σεπτέμβριο έχουμε ζητήσει την συνδρομή της Frontex προκειμένου να ελεγχθούν, καταμετρηθούν και περιοριστούν τυχόν ροές, κάτι που σημαίνει ότι η Ευρώπη οφείλει να αναλάβει την υποχρέωσή της.

Το 2017 είναι κρίσιμη χρονιά για την αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης. Η πιο γρήγορη εφαρμογή της μετεγκατάστασης (Relocation) σε χώρες της Ε.Ε. από την Ελλάδα ώστε να φτάσουμε τον στόχο που έχει τεθεί για 30.000 το 2017 καθώς και η ενίσχυση των υπηρεσιών ασύλου από εξειδικευμένο προσωπικό για την εξέταση των αιτημάτων ασύλου είναι βασικά στοιχεία για την επιτυχή διαχείριση. Προσπαθούμε όλοι μαζί, τα καταφέρνουμε όλοι μαζί σε μια Ευρώπη της συνοχής και του Διαφωτισμού.

Επικοινωνιακή Διαχείριση του Προσφυγικού και ΓΓΕΕ

Η Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας (ΓΓΕΕ) είναι αρμόδια για:

- την Παροχή διευκολύνσεων σε δημοσιογράφους και διεθνή ΜΜΕ (παροχή στοιχείων και συνεντεύξεων, άδειες κινηματογραφήσεων κ.ά. σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές)
- την Προώθηση των ελληνικών θέσεις και δράσεων στη διεθνή κοινή γνώμη μέσω των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας στο εξωτερικό
- την Παραγωγή και Προώθηση ξενόγλωσσου ενημερωτικού υλικού μέσα από τα ενημερωτικά δελτία και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που διαθέτει.

«Στον ιστότοπο mindigital.gr παρέχεται καθημερινή ενημέρωση για την κατάσταση επί των προσφυγικών ροών»

Δήλωση του Γενικού Γραμματέα Λευτέρη Κρέτσου

«Αναφορικά με τη διαχείριση της προσφυγικής και μεταναστευτικής κρίσης, η Ελλάδα βρέθηκε αντιμέτωπη με μια τεράστια επικοινωνιακή πρόκληση, η οποία διαρθρώνεται στη βάση τριών παραμέτρων:

Πρώτον, την ανάγκη σεβασμού τόσο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των μεταναστών/ αιτούντων άσυλο, όσο και των υποχρεώσεων της χώρας βάσει του διεθνούς δικαίου.

Δεύτερον, την εγγύηση της ασφάλειας τόσο των προσφύγων και μεταναστών, όσο και των Ευρωπαίων πολιτών.

Τρίτον, την έμπρακτη αλληλεγγύη από μέρους της χώρας μας, παρά τις σημαντικές οικονομικές δυσκολίες που αυτή αντιμετωπίζει.

Διαχειριστήκαμε και διαχειριζόμαστε την κρίση, έχοντας πάντοτε στο επίκεντρο των προσπαθειών μας τις ανθρώπινες αξίες, την προσφορά προς τον συνάνθρωπο.

Η προσφορά στους πρόσφυγες και μετανάστες που βρίσκονται στη χώρα μας είναι ένας αγώνας που δεν σταματά και μέριμνά μας είναι να αναδεικνύουμε σε καθημερινή βάση το ανθρώπινο πρόσωπο της Ελλάδας, που προσπαθεί, καταρρίπτει μύθους και στερεότυπα, και ανταποκρίνεται στις σύγχρονες προκλήσεις με αλληλεγγύη και υπευθυνότητα».